

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Bf.II.469/2023. számú ügyben Szegeden, 2024. január 4. napján tartott tanácsülés alapján meghozta a 8. sorszámu

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben a *Kecskeméti Törvényszék* 2023. április 6. napján kihirdetett *8.B.171/2023/2.* számú ítéletét *megváltoztatja*:

Terhelt1 I. rendű vádlott közbizalom elleni bűncselekményeit *2 rendbeli* felbujtóként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) *minősíti*.

Terhelt1 I. rendű vádlott gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltására vonatkozó rendelkezést *mellőzi*.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet *helybenhagyja* azzal, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott költségvetést károsító bűncselekményének jogszabályi alapja helyesen: Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, *(5) bekezdés b) pont*.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárás során felmerült 3.000.-(háromezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Kecskeméti Törvényszék Terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (5) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulat] és felbujtóként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §).

[2] Ezért Terhelt1 I. r. vádlottat halmazati büntetésként 2 év szabadságvesztésre és 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. A kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén Terhelt1 I. r. vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az I. r. vádlottal szemben 106.709.354.-Ft összegű vagyonek Kobzást rendelt el. Kötelezte az I. r. vádlottat az elsőfokú eljárás során felmerült 39.144.-Ft büntügyi költség megfizetésére.

[3] Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott és a védője jelentettek be fellebbezést egyezően a büntetés enyhítése végett, rövidebb tartamú szabadságvesztés és próbaidő kiszabása, továbbá a vádlott előzetes mentesítésben részesítése érdekében.

[4] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.129/2023/7. számú indítványában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Az I. r. vádlott közbizalom elleni cselekményének helyes minősítésére és a bűnösségi körülményekre tett észrevételt. Az I. r. vádlott gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltása mellőzését arra figyelemmel indítványozta, hogy a bűncselekmények elkövetésének idején nem volt sem az cég1, sem a cég2 ügyvezetője, a vezető tisztségviselő mindkét cég esetében terhelt2 volt. Így a bűncselekmények elkövetésére az alapügy II. r. vádlottját rábíró I. r. vádlott a cselekményeit nem az ügyvezetői foglalkozás felhasználásával követte el, ezért a foglalkozástól eltiltás törvényi feltétele hiányzik.

[5] Összességében az I. r. vádlott közbizalom elleni cselekményeinek 2 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségeként (Btk. 345. §) minősítését és a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásának mellőzését indítványozta.

[6] Terhelt1 I. r. vádlott kirendelt védője a fellebbezését részletesen indokolta. Ebben az I. r. vádlott rendezett családi körülményei, betegségei és az elsőfokú bíróság által figyelembe vett enyhítő körülmények nagyobb nyomatékkaal való figyelembevételével, illetve az elsőfokú ítélet meghozatala óta eltelt időmúlásra is tekintettel a szabadságvesztés büntetés és a próbaidő enyhítését, az I. r. vádlott előzetes mentesítését indítványozta. Egyetértett a Szegedi Fellebbviteli Főügyészségnek a foglalkozástól eltiltás mellőzésére irányuló indítványával.

[7] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.129/2023/11. számú indítványában a korábbi indítványát akként módosította, hogy azt az I. r. vádlott gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásának mellőzésére irányuló részében nem tartotta fenn. Ezt azzal indokolta, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat szerint a szakképzettségtől függetlenül a foglalkozáson a ténylegesen betöltött munkakört, azaz a végzett munkát kell érteni. Ezért a foglalkozás gyakorlásától az is eltiltható, aki ugyan nem bejegyzett ügyvezető, azonban ténylegesen ügyvezetői feladatokat végzett (BH2019. 42. III., Kúria Bfv.I.1408/2022/5.). Mivel az irányadó tényállás szerint az I. r. vádlott volt az, aki az cég1, valamint a cég2 ügyvezetését ténylegesen ellátta, az e tisztséget a kérésére elvállaló terhelt2 II. r. vádlottat közvetlenül irányította.

[8] Az ítéltábla a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 598. § (2) bekezdés 2. fordulata alapján a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően tanácsülésen határozott, a nyilvános ülés kitűzését az arra jogosultak nem kérték.

[9] A bejelentett fellebbezések kizárólag a kiszabott büntetést támadták, ezért az ítéltábla a Be. 590. § (3) bekezdésében írt korlátozott módon, az elsőfokú ítéletnek csak a fellebbezésekkel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül. A korlátozott felülbírálat azonban a Be. 590. § (5) bekezdésének a) pont aa) és ab) alpontja, bc) és d)

pontjai, valamint (5a) bekezdése és ugyanezen szakasz (7) bekezdése alapján kiterjedt az elsőfokú bírósági eljárásra abban a körben, hogy történt-e olyan eljárási szabálysértés, amelyre figyelemmel a Be. 607. § (1) bekezdése, valamint a Be. 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni. Vizsgálta továbbá az ítéltábla a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, a bűncselekmények minősítését, és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezés mellett hivatalból az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket is.

[10] Ennek során azt állapította meg az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

[11] Az I. r. vádlottnak az előkészítő ülésen a bűnösség beismerésére vonatkozó és a tárgyalásról lemondó nyilatkozatát a törvénynek megfelelően fogadta el a törvényszék, és az I. r. vádlott beismerő nyilatkozatát az eljárás ügyiratai is alátámasztják.

[12] A Be. 606. § (3) bekezdése alapján, ha az elsőfokú bíróság ítélete a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapul, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezéseit akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének, az eljárás megszüntetésének, vagy a bűncselekmény minősítése megváltoztatásának van helye.

[13] Az ítéltábla a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú ítélet megalapozottságát nem vizsgálta, így az a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

[14] Az elsőfokú bíróság az irányadó és a vádiratban foglaltakkal egyezően megállapított tényállásból helyesen következtetett az I. r. vádlott bűnösségére, és az ügyiratokból olyan tény vagy körülmény nem állapítható meg, amelyre tekintettel az I. r. vádlottat fel kellene menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kellene szüntetni.

[15] Osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség álláspontját az I. r. vádlott közbizalom elleni bűncselekményének minősítése kapcsán.

[16] Az irányadó tényállás szerint terhelt² II. r. vádlott Terhelt¹ I. r. vádlott rábírására két gazdasági társaság, így az ügyvezetése alatt álló cég¹, valamint a cég² áfa adónemet érintő adófizetési kötelezettsége tekintetében használt fel hosszabb időn keresztül, rövid időközönként, vállalkozásonként több valótlán tartalmú számlát abból a célból, hogy a két gazdasági társaságot terhelő adófizetési kötelezettség tekintetében az adóhatóságot megtévessze. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a hamis magánokirat felhasználása vétségének rendbelisége a megsértett jogviszonyok számához igazodik, erre figyelemmel nem egy, hanem két rendbeli a közbizalom elleni bűncselekmény, ezért az ítéltábla Terhelt¹ I. r. vádlott közbizalom elleni cselekményeit 2 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségeként (Btk. 345. §) minősítette.

[17] Ugyanakkor a törvényszék az I. r. vádlott költségvetést károsító bűncselekményét a törvénynek és az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően, helyesen minősítette.

[18] Ami a büntetés kiszabását illeti, az ítéltábla osztva a fellebbviteli főügyészség álláspontját, az eltérő minősítésre figyelemmel további súlyosító körülményként értékelte az I. r. vádlott terhére rótt bűncselekmények immáron többszörös halmazatát, míg további enyhítő körülményként vette figyelembe azt, hogy az I. r. vádlott előkészítő ülésen terjesztett elő bűnösségére kiterjedő beismerő nyilatkozatot, egyben lemondva a tárgyaláshoz való jogáról. Mellőzte az enyhítő körülmények közül az eljárás elhúzódását, figyelemmel arra, hogy az nem az eljárási hatóságoknak felróható okból merült fel. A súlyosító körülmények köréből mellőzte a költségvetést károsító bűncselekmények elszaporodottságát, arra irányuló

konkrét adat hiányában, valamint arra figyelemmel, hogy annak tényleges súlyosító hatása a jelen ügyben nincs.

[19] Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor úgy találta, hogy a büntetési célok az I. r. vádlott vonatkozásában szabadságvesztés büntetés kiszabásával érhetőek el, illetve, hogy az általános és az egyéni prevenciós célok a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése mellett is biztosíthatóak. A szabadságvesztés tartamát a helyesen alkalmazott és felhívott ügynevezett enyhítő rendelkezés kimerítésével, az ügyészség mértékes indítványával egyezően, a törvényi minimumban határozta meg. Ennek során helyesen utalt arra is, hogy az I. r. vádlott terhére rótt bűncselekményeket felbujtóként elkövető I. r. vádlott esetében a Btk. 82. § (4) bekezdésében írtak szerinti, a szabadságvesztés tartamának további enyhítésére, azaz az ügynevezett kétszeres leszállás alkalmazására nincs törvényes lehetőség.

[20] A szabadságvesztés próbaidejének tartama a törvényi maximumban, 5 évben történt meghatározásakor sem tévedett az elsőfokú bíróság, figyelemmel a bűnösségi körülményekre, illetve arra, hogy terhelt² II. r. vádlott bűncselekményeinek végrehajtásában meghatározó szerepet játszott I. r. vádlott, aki a terhére rótt bűncselekményeket hosszú időn keresztül követte el.

[21] A fentiekre figyelemmel a szabadságvesztés, illetve a próbaidő tartamának enyhítésére irányuló védelmi fellebbezések alaptalannak bizonyultak. Ugyanakkor a büntetés enyhítése körében az ítéltábla osztotta a fellebbviteli főügyészség eredeti álláspontját, amely szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az I. r. vádlottat 3 évre eltiltotta a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól.

[22] A Btk. 53. § (1) bekezdés b) pontja alapján a foglalkozás gyakorlásától azt lehet eltiltani, aki a bűncselekményt foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követte el.

[23] Az irányadó tényállás szerint Terhelt¹ I. r. vádlott a bűncselekmények elkövetésének idején nem volt az cég¹, illetve a cég² ügyvezetője, így a II. r. vádlottat bűncselekmények elkövetésére rábíró cselekményeit nem az ügyvezetői foglalkozás felhasználásával követte el.

[24] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség módosított indítványában hivatkozott BH2019. 42. eseti döntés III. pontja szerint, amennyiben a beteg édesapja helyett ténylegesen a terhelt jár el a gazdasági társaság ügyeiben, köt szerződéseket, megállapodásokat, intézi a beszerzéseket és e minőségében foglalkozásának felhasználásával és szándékosan követi el a költségvetési csalás büntettét, a csődbűncselekményt, a hamis magánokirat felhasználásának vétségét, továbbá egy gazdasági társaság cégjegyzésre jogosult képviselőjeként a számvitel rendje megsértésének büntettét, azaz mint a gazdálkodó szervezet tényleges egyszemélyi vezetőjével szemben valósult meg a foglalkozástól eltiltás alkalmazásának valamennyi törvényi előfeltétele.

[25] A jelen ügyben Terhelt¹ I. r. vádlott nem ténylegesen járt el a gazdasági társaság ügyeiben, a szerződéskötéseket, megállapodásokat, beszerzéseket ténylegesen nem ő, hanem az I. r. vádlott rábírására a II. r. vádlott látta el. (Ezen kívül az említett eseti döntésben a terhelt a gazdálkodó szervezet tényleges egyszemélyi vezetője volt, a számvitel rendje megsértésének büntettét e minőségben követte el, így álltak fenn a foglalkozástól eltiltás alkalmazásának törvényi előfeltételei esetében.)

[26] A fentiekre figyelemmel Terhelt¹ I. r. vádlott nem a gazdasági társaság ügyvezetője foglalkozás felhasználásával követte el a cselekményeit, ezért a gazdasági

társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra vonatkozó rendelkezést – törvényi előfeltétel hiányában – az ítéltábla mellőzte.

[27] A törvényszék helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a jelentős tárgyi súlyú bűncselekményeket hosszabb időn keresztül megvalósító I. r. vádlott, akinek a büntetőjogi felelősségét a jelen eljárás tárgyát képező cselekmények elkövetése után további bűncselekményei miatt megállapították, illetve akivel szemben további büntetőeljárás is indult, az előzetes mentesítésre érdemtelen; figyelemmel arra is, hogy az okozott vagyoni hátrány nem térült meg. Ezért az I. r. vádlott előzetes mentesítése iránti fellebbezések is alaptalannak bizonyultak.

[28] A kifejtettekből következik, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – mivel az egyéb rendelkezései törvényesnek bizonyultak – helybenhagyta azzal, hogy az I. r. vádlott költségvetést károsító bűncselekményének jogszabályi alapját helyesbítette. A Kúria 61. BK vélemény 3. a) pontja alapján az elkövetési magatartás azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira kell 1. fordulat, 2. fordulat stb. megjelöléssel utalni. A Btk. 396. § (5) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulata a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűnszövetségben, illetve az üzletszerűen való elkövetését határozza meg, amely elkövetési módozat és nem elkövetési magatartás. Így arra a fordulat megjelölésével nem kell utalni.

[29] Tekintettel arra, hogy a büntetés enyhítésére irányuló védelmi fellebbezések részben eredményre vezettek, az ítéltábla megállapította, hogy a másodfokú eljárás során a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költséget az állam viseli a Be. 574. § (3) bekezdése, illetve a Be. 613. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

[30] Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Szeged, 2024. január 4.

Dr. Mezölaki Erik
a tanács elnöke

Dr. Halász Edina
előadó bíró

Dr. Kiss Dániel
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.469/2023/8. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék 8.B.171/2023/2. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon *jogerőre emelkedett*.

Szeged, 2024. január 4.

Dr. Mezölaki Erik
a tanács elnöke

